

Vraag en antwoord Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

Inleiding

Hieronder volgt een opsomming van veel gestelde vragen omtrent de Tozo. Staat jouw vraag er niet tussen of is er nog onduidelijkheid, neem dan [contact](#) met ons op.

1. Kunnen mensen, die niet zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel maar wel een btw-nummer hebben, aanspraak maken op de Tozo?

Ingeschreven staan bij de Kamer van Koophandel en voldoen aan het uren criterium zijn opgenomen als voorwaarden in de Tozo-regeling. Mensen die alleen een btw-nummer hebben, komen niet in aanmerking voor een Tozo-uitkering. Wel kunnen zij bij hun gemeente een bijstandsuitkering aanvragen.

2. Komen zorgaanbieders ook in aanmerking voor Tozo?

Het ministerie van VWS heeft met zorgverzekeraars en gemeenten afspraken gemaakt over de ondersteuning van zorgaanbieders tijdens de coronacrisis. Zorgaanbieders moeten zich voor ondersteuning in eerste instantie wenden tot de inkopers (zorgverzekeraars en gemeenten) en met hen nagaan of zij steun kunnen krijgen. Als dat niet het geval is, óf als hiermee het inkomen onder het sociaal minimum blijft, kunnen zelfstandige zorgaanbieders - als zij voldoen aan de voorwaarden - in aanmerking komen voor Tozo.

3. Ik ben als zzp'er gevestigd in Nederland, maar ik woon over de grens. Kan ik gebruikmaken van de Tozo?

Om te voorkomen dat in grenssituaties de zelfstandige tussen wal en schip terechtkomt, zal erin voorzien gaan worden dat de zelfstandige die in Nederland woont en buiten Nederland zijn bedrijf heeft c.q. zijn zelfstandig beroep uitoefent, aanspraak kan maken op bijstand voor levensonderhoud en andersom (wonen buiten Nederland maar bedrijf/beroep in Nederland) en aanspraak kan maken op bijstand voor bedrijfskapitaal. Op deze manier wordt ervoor gezorgd dat zelfstandig ondernemers die in Nederland woonachtig zijn, óf hun bedrijf in Nederland hebben gevestigd, op goede wijze ondersteund kunnen worden. Dit draagt bij aan de doelstelling van de Tozo. Dit zal nader worden uitgewerkt in een ministeriële regeling.

4. Wat als beide partners als zelfstandige werkzaam zijn?

Zijn u en uw partner beiden zelfstandige: dan kan slechts één van u beiden een aanvraag indienen. Laat in dat geval degene met het laagste inkomen voor beiden de aanvraag invullen. Beide partners moeten de aanvraag ondertekenen.

5. Ik werk geen 1.225 uur per jaar in mijn bedrijf. Heb ik dan ook recht op de Tozo?

Nee, u moet voldoen aan het uren criterium van 1.225 uur per jaar. Mocht u nog geen jaar geleden gestart zijn met uw bedrijf, dan dient u in de periode voor 1 maart 2020 gemiddeld

minimaal 23,5 uur per week in/aan uw bedrijf gewerkt te hebben. Uren ten behoeve van administratie en acquisitie tellen hier ook mee.

6. Ik heb ook nog een baan in loondienst maar mijn omzet als zzp'er is helemaal weggefallen. Kan ik dan gebruik maken van de Tozo?

Dat hangt af van de hoogte van uw inkomen uit loondienst; de regeling is een aanvulling op het inkomen tot aan het sociaal minimum (bijstandsniveau).

7. Staat de Tozo ook open voor directeur-grotaandeelhouders (dga)?

Ja, de aanvrager kan een beroep doen op de Tozo als hij of zij als zelfstandige is aan te merken, dus voldoet aan onder andere het zogeheten 'urencriterium', inschrijving bij de Kamer van Koophandel (KvK) en het bezitten van de benodigde vergunningen voor uitoefening van het bedrijf. Ook een dga van een besloten vennootschap kan in principe een beroep doen op de tijdelijke regeling, als deze voldoet aan de wettelijke eisen: de dga bezit, alleen of samen met eventuele andere in de bv werkzame directeuren, meer dan 50% van de aandelen en werkt gemiddeld minimaal 23,5 uur per week in de onderneming.

Voor de beoordeling geldt dezelfde definitie van een zelfstandige als in het Bbz 2004.

8. Op welke manier wordt omgegaan met dga's die ondernemingsvermogen hebben in hun bv en op welke manier wordt getoetst of een dga voldoende middelen heeft om zichzelf een salaris uit te keren komende maanden?

De dga dient evenals andere zelfstandigen te voldoen aan de voorwaarden die in de Tozo worden gesteld. Het ondernemingsvermogen wordt daarbij vrijgelaten in de Tozo. De dga die een beroep wil doen op de Tozo moet verklaren dat er als gevolg van de coronacrisis inkomensdaling is, waardoor zijn/haar inkomen tot onder het sociaal bijstandsniveau is gedaald. Specifiek van belang voor de dga is bovendien dat de dga moet verklaren dat hij/zij, alleen of samen met andere in de bv werkzame personen meer dan 50% van de aandelen heeft. Daarnaast heeft de dga - evenals andere zelfstandigen die gebruik maken van de Tozo - de plicht om uit eigen beweging inlichtingen te verstrekken die relevant zijn voor het recht op en de hoogte van de bijstand.

9. Er zullen situaties zijn waarin zelfstandigen niet voldoen aan het urencriterium, maar toch in de problemen komen doordat hun inkomen wegvalt. Wat zijn hier de mogelijkheden?

Als zelfstandigen in normale omstandigheden niet aan het urencriterium voldoen, dan komen zij niet in aanmerking voor de Tozo. Zij kunnen wel een beroep doen op de 'gewone' bijstand, op grond van de Participatiewet. Anders dan in de Tozo laat de gemeente voor het bepalen van hoogte van een bijstandsuitkering het inkomen van de partner niet buiten beschouwing en kijkt ze ook naar het vermogen van de aanvrager bij het bepalen of er recht is op een uitkering.

10. Komt een zelfstandige die nog geen AOW heeft, maar wel een oudere partner met een AOW-uitkering, in aanmerking voor een Tozo-uitkering?

De zelfstandige kan zich wenden tot de gemeente voor de Tozo. De gemeente laat de AOW-uitkering van de partner buiten beschouwing bij de bepaling of er recht is op zo'n uitkering. Voor de Tozo geldt, anders dan voor de reguliere bijstand, geen partnerinkomenstoets.

11. Hoe wordt omgegaan met de situatie waarin de zelfstandige niet over heel 2019 voldeed aan het uren criterium, maar wel kan aantonen dat hij of zij vanaf december 2019 tot in maart 2020 minimaal gemiddeld 23,5 uur per week heeft gewerkt?

Wanneer een zelfstandige ondernemer heel 2019 stond ingeschreven bij de KvK, moet hij of zij aantoonbaar hebben voldaan aan het uren criterium van 1.225 uur over 2019, om in aanmerking te komen voor de Tozo. Heeft een zelfstandige ondernemer zijn of haar onderneming tussen 1 januari 2019 en 17 maart 2020 ingeschreven bij de KvK, dan moet de zelfstandig ondernemer verklaren dat hij of zij gemiddeld 23,5 uur per week heeft gewerkt tussen de datum van inschrijving bij de KvK en de datum van aanvraag van de Tozo of verwacht te gaan werken.

12. Is het Bbz een voorliggende voorziening op de Tozo?

Zelfstandige ondernemers die al bijstand vanuit het Bbz ontvangen kunnen geen aanspraak maken op de Tozo. Wel kunnen zij, indien het aannemelijk is te maken dat de problemen veroorzaakt zijn door de coronacrisis, een Tozo-lening voor bedrijfskapitaal aanvragen.

13. Een zelfstandige heeft nog een inkomen van meer dan €1.500 per maand, maar vraagt toch een lening aan voor bedrijfskapitaal omdat hij, getroffen door de coronacrisis, niet zijn zakelijke rekeningen en/of vaste bedrijfslasten (huur etc.) kan betalen. Komt hij hiervoor in aanmerking?

Ook als het inkomen niet onder het sociaal minimum ligt, kan het zijn dat de zelfstandig ondernemer zakelijke rekeningen en/of vaste bedrijfslasten niet meer kan betalen. Om in aanmerking te komen voor een lening voor bedrijfskapitaal op grond van de Tozo, moet de zelfstandige aantonen over onvoldoende liquide middelen te beschikken door de coronacrisis.

14. Veel freelancers vallen buiten Tozo en TOGS, omdat zij niet zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Kunnen zij een aanvraag indienen op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)?

Freelancers die niet zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, maar die wel kunnen aantonen dat zij voldoen aan het uren criterium, kunnen een beroep doen op het Bbz. Echter, in veruit de meeste gevallen geldt ook daar dat een inschrijving in de KvK een vereiste is voor de uitoefening van het bedrijf of zelfstandig beroep.

15. In welke gevallen kunt u als zelfstandig ondernemer beter géén Tozo aanvragen?

Wanneer het al een tijdje slechter gaat met uw onderneming en u denkt dat het verstandiger is om te stoppen met uw onderneming, dan past de regeling voor de beëindigende zelfstandige uit het Bbz beter bij u. U kunt hiermee maximaal 12 maanden een uitkering voor

levensonderhoud krijgen. Verder doet het kabinet een moreel appel op mensen om alleen gebruik te maken van de noodregelingen als dat echt nodig is.

16. Wat betekent het voldoen aan het urencriterium van 23,5 uur per week/1.225 uur per jaar voor mensen die deels (zelfstandig) ondernemer en deels werknemer zijn en een beroep willen doen op de Tozo-regeling?

Het urencriterium brengt tot uitdrukking dat de uitoefening van het bedrijf of zelfstandig beroep een reëel karakter met een substantieel tijdsbeslag moet hebben. Om in aanmerking te kunnen komen voor een uitkering op grond van de Tozo geldt dat de zelfstandige ten minste 1.225 uur per jaar (ofwel gemiddeld 23,5 uur per week) werkzaam moet zijn geweest voor het bedrijf of zelfstandig beroep. Dit geldt ook voor degene die naast zijn zelfstandige activiteiten werkzaamheden in dienstbetrekking verricht. Er geldt hiervoor geen afwijkende norm. Voldoet een belanghebbende niet aan het urencriterium, dan wordt hij/zij volgens de definitie in de Tozo niet aangemerkt als zelfstandige en kan hij/zij daardoor geen recht doen gelden op een Tozo-uitkering. Wie niet aan het urencriterium voldoet, is aangewezen op de arbeid in dienstbetrekking, waarvoor zijn werkgever zo nodig een beroep kan doen op de NOW-regeling. Belanghebbende kan eventueel een beroep doen op bijstand op grond van de Participatiewet.

Indien degene die naast zijn zelfstandige activiteiten werkzaamheden in dienstbetrekking verricht, wel voldoet aan het urencriterium en aan de overige voorwaarden om in aanmerking te komen voor een Tozo-uitkering, dan wordt bij het vaststellen van het recht op en hoogte van de algemene bijstand behalve het inkomen als zelfstandige ook het loon uit de dienstbetrekking in aanmerking genomen. Er bestaat alleen recht op algemene bijstand, als het totale inkomen de op de zelfstandige van toepassing zijnde bijstandsnorm niet overstijgt.

17. Betekent het feit dat de Tozo bestemd is voor ondernemers vanaf 18 jaar tot de AOW-gerechtigde leeftijd, dat ondernemers die tevens een uitkering hebben, bijvoorbeeld een AOW-uitkering, niet voor de Tozo in aanmerking komen?

De kring van rechthebbenden voor de Tozo bestaat inderdaad uit zelfstandigen vanaf de leeftijd van 18 jaar tot de AOW-gerechtigde leeftijd. Ondernemers met een AOW-uitkering komen omdat zij de AOW-gerechtigde leeftijd hebben bereikt, niet in aanmerking voor de Tozo.

Voor zelfstandigen van 18 jaar tot de AOW-gerechtigde leeftijd behoeft een uitkering op grond van de sociale verzekeringen in beginsel een Tozo-uitkering niet in de weg te staan. Uiteraard dient de zelfstandige wel te kunnen worden aangemerkt als zelfstandige volgens de criteria van de Tozo, waaronder het urencriterium. Ook dient de zelfstandige te worden geconfronteerd met een financieel probleem als gevolg van de coronacrisis.

18. Klopt het dat een ondernemer binnen een huishouden waar een andere volwassene in loondienst is, aanspraak kan maken op een maximale uitkering van € 1.500 en dat dit bedrag gelijk is aan de situatie, waarin beide partners ondernemer zijn zonder inkomen?

Ja, dat klopt. In beide gevallen wordt het inkomen aangevuld tot de bijstandsnorm voor gehuwden, waarbij het inkomen van de partner buiten beschouwing blijft. In het geval van twee gehuwden die beide zelfstandigen zijn, kan het inkomen van de meestverdienende zelfstandige buiten beschouwing blijven.

19. Moeten er jaarcijfers worden aangeleverd?

Voor de Tozo is het geen vereiste om jaarcijfers aan te leveren. De laatste jaarcijfers kunnen wel gebruikt worden om aan te tonen dat de financiële problemen door de coronacrisis zijn ontstaan en/of om de behoefte aan bedrijfskapitaal te onderbouwen.

Vragen omtrent de NOW regeling?

In dit [overzicht](#) worden de meest gestelde vragen inzake de NOW regeling voorzien van antwoorden.

[Geraadpleegde bronnen](#)

www.fiscount.nl